

เรื่อง การประเมินโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนนิคม
สร้างตนเองปราสาทอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

โปรแกรมวิชา	การบริหารการศึกษา	
คณะผู้ประเมิน	นายอนุวัตร	กมลเดช
	นายวีระชัย	วงศ์ฉลาด
	นายประโยชน์	งามอินทร์
	นายมนัสเทพ	กทิสาสตร์
	คาบตำรวจอิสรพงษ์ อดทน	

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน
ปีที่ทำการประเมิน 2548

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท ตำบลปรี้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ในด้านบุคลากร แผนปฏิบัติงาน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ
2. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานในด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติงานตามแผนและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การแก้ไข ปัญหาอุปสรรค และการปรับปรุงโครงการ
3. เพื่อประเมินผลสำเร็จของโครงการเกษตรอินทรีย์ เพื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท ในด้านผลสำเร็จตามเป้าหมาย และผลที่เกิดกับครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการประเมิน

1. กำหนดประชากร ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ นักเรียน 289 คน ครู 19 คน คณะกรรมการดำเนินงาน 4 คน ผู้ปกครอง 100 คน ผู้นำชุมชน 13 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง การประเมินในครั้งนี้ จากประชากรทั้งหมด 425 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 201 คน โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นจากประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 137 คน คณะกรรมการดำเนินงานและครู 9 คน ผู้ปกครอง 47 คน ผู้นำชุมชน 6 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลจากคณะครู ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูและคณะกรรมการ
ดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินในด้านปัจจัยของการ
ดำเนินงาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินกระบวนการดำเนินการ

ตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินผลสำเร็จ

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมิน
โครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท

ฉบับที่ 2 แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลจากนักเรียน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนในโครงการ
เกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินพร้อมในด้านปัจจัยของ
การดำเนินงาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินกระบวนการดำเนินการ

ตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินผลสำเร็จ

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมิน
โครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท

ฉบับที่ 3 แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองและผู้นำชุมชน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ปกครอง และผู้นำ
ชุมชนโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินในด้านปัจจัยของการ
ดำเนินงาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินกระบวนการดำเนินการ

ตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าประเมินผลสำเร็จ

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมิน
โครงการ เกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท

3.2 การพัฒนาเครื่องมือ ในการประเมิน โครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท มีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาลักษณะหรือตัวแปรที่ต้องการจะวัด กำหนดโครงสร้าง ขอบเขตของ
ตัวแปร โดยการศึกษาจากตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 กำหนดประเด็นหลักของตัวแปรที่จะวัด หรือคุณลักษณะต่าง ๆ และแจก
แจง ให้เป็นประเด็นย่อย ๆ โดยให้ครอบคลุมประเด็นหลักของโครงการ

ขั้นที่ 3 กำหนดสัดส่วนและจำนวนข้อความจากประเด็นหลักและกำหนดชนิดหรือ
รูปแบบคำถามให้เหมาะสมและสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการวัด

ขั้นที่ 4 ร่างและจัดพิมพ์เครื่องมือ (แบบสอบถาม)

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ คือ ผศ.ดร. ทองสุข วันแสน
อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือจนกว่าจะพบว่ามีคุณภาพ จึงนำไปใช้เก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลและช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล ดังนี้

4.1 ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถาม

4.2 กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้กำหนดระยะเวลาการ
เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน 2548 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2549 โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่
กำหนดไว้ โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นคือแบบสอบถามฉบับที่ 1 เก็บข้อมูลคณะครูที่ได้รับ
มอบหมายในการปฏิบัติ เก็บข้อมูลทั่วไปในด้านการเตรียมความพร้อมในด้านปัจจัยการดำเนินงาน
ด้านกระบวนการดำเนินงาน และผลสำเร็จตามเป้าหมาย แบบสอบถามฉบับที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล
จากนักเรียน ซึ่งใช้เก็บข้อมูลในด้านปัจจัยกระบวนการปฏิบัติงาน และผลสำเร็จตามเป้าหมาย และ
แบบสอบถามฉบับที่ 3 เก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน ซึ่งเก็บข้อมูลในด้านปัจจัยกระบวนการ
ปฏิบัติงานและผลสำเร็จตามเป้าหมาย

4.4 ตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถามว่าครบตามจำนวนหรือไม่ผู้ประเมินจะต้อง
ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ หากพบว่ายังไม่สมบูรณ์ก็ดำเนินการเก็บข้อมูลจนครบตามจำนวน
และสมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้การประเมินนั้นมีความเที่ยงตรงและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามดังนี้

5.1 ข้อคำถามปลายเปิด แยกเป็น 2 ข้อ คือ

5.1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ ประกอบไปด้วยเพศ และอายุ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ

5.1.2 ประเมินด้านปัจจัยการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านผลสำเร็จและด้านปัญหา อุปสรรค ในการตรวจสอบติดตาม โครงการณรงค์เกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ ข้อคำถามมี 5 ตัวเลือก เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จะใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์

5.2 ข้อคำถามปลายปิด แยกเป็น 2 ข้อ คือ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของคณะครูที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านปัจจัยการดำเนินงาน ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านปัญหา อุปสรรค และผลสำเร็จตามเป้าหมาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อความและสรุปเชิงบรรยาย

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แสดงความคิดเห็นของนักเรียนผู้ปกครองและผู้นำชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อความและสรุปเชิงบรรยาย

สรุปผลการประเมิน

1. ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ รงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของคณะครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน สรุปผลการประเมินดังนี้

1.1 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

1.1.1 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานและครูผู้สอน ได้ผลดังนี้

คณะกรรมการดำเนินงานและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$; S.D. = 0.46) ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เพื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ มีจำนวน 16 เรื่อง คือ โรงเรียนแต่งตั้งบุคลากร เป็นผู้ดำเนินการด้านเกษตรอินทรีย์ โดยพิจารณาถึงความรู้ความสามารถและความถนัด สถานที่ในการดำเนินงานมีความเหมาะสม สามารถรองรับกิจกรรมและจำนวนนักเรียน สถานที่ในการดำเนิน

กิจกรรมมีความสะดวกปลอดภัยต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการเกษตรอินทรีย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามความจำเป็นและถูกต้องเหมาะสม การใช้วัสดุในการดำเนินงานมีความเหมาะสม มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้คณะกรรมการ โครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้เข้าใจในขอบข่ายบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ โรงเรียนได้กำหนดขอบข่ายหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานมีเพียงพอครบถ้วนและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ปฏิบัติ การเบิกจ่ายงบประมาณมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน แผนปฏิบัติงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับกิจกรรมและจำนวนนักเรียน และการเบิกจ่ายงบประมาณมีความสะดวก คล่องตัวและรวดเร็ว ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ มีจำนวน 3 เรื่อง คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้สนใจที่มีความรู้ความสามารถด้านเกษตรอินทรีย์เข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน มีเอกสารให้ความรู้และใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม และ บุคลากรที่กำหนดไว้ในโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินงาน

1.1.2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้นำชุมชน ได้ผลดังนี้

ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$; S.D. = 0.61) ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ มีจำนวน 3 เรื่อง คือ สถานที่ในการดำเนินกิจกรรมมีความสะดวกปลอดภัยต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ โรงเรียนได้กำหนดขอบข่ายหน้าที่รับผิดชอบของผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน และบรรยากาศในการจัดกิจกรรมเอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ มีจำนวน 18 เรื่อง คือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานมีเพียงพอครบถ้วนและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ปฏิบัติ การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามความจำเป็นและถูกต้องเหมาะสม รายละเอียดและขั้นตอนของการจัดกิจกรรมแต่ละด้านมีความชัดเจนและเหมาะสมต่อการปฏิบัติ เอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมมีความชัดเจน อ่านง่าย สถานที่ในการดำเนินงานมีความเหมาะสม สามารถรองรับกิจกรรมจำนวนผู้ปฏิบัติและผู้สนใจได้ การใช้วัสดุในการดำเนินงานมี

ความเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีคุณภาพ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนเข้าใจในขอบข่ายบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ตัวแทนผู้ปกครองและผู้นำชุมชนมีความเข้าใจในขอบข่ายบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติในการดำเนินงานตามโครงการ ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับกิจกรรมและจำนวนผู้ปฏิบัติงาน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้สนใจที่มีความรู้ความสามารถด้านเกษตรอินทรีย์เข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน โดยพิจารณาถึงความรู้ความสามารถและความถนัดและความสนใจ มีเอกสารให้ความรู้และใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนมีความชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติ บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีการสื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ มีความสะดวก คล่องตัวและรวดเร็ว บุคลากรที่กำหนดไว้ในโครงการมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินงาน มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการเกษตรอินทรีย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และโรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ

1.1.3 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ ได้ผลดังนี้

นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$; S.D. = 0.47) ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจทุกเรื่อง คือ เอกสารให้ความรู้มีความชัดเจน อ่านง่าย มีการจัดทำรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน บรรยากาศในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมความสนใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน สถานที่ในการดำเนินงานมีความเหมาะสม สามารถรองรับจำนวนกิจกรรมและจำนวนนักเรียนได้ สถานที่ในการดำเนินงานมีความสะดวก ปลอดภัยต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสม คณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับผิดชอบ ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกิจกรรมแต่ละด้านมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน วัสดุอุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ มีคุณภาพ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนมีความชัดเจนในการปฏิบัติ มีจำนวนคณะกรรมการเพียงพอและเหมาะสมในการดำเนินงาน เอกสารที่ใช้ประกอบโครงการมีความเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่กำหนด

1.2 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

1.2.1 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้
โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานและครูผู้สอน ได้ผลดังนี้

คณะกรรมการดำเนินงานและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน
ในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$;
S.D. = 0.50) ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่
ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ มีจำนวน 16 เรื่อง คือ ลักษณะของการดำเนินกิจกรรมเหมาะสม
สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการเป็นไป
ตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนด กระบวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีความเหมาะสมถูกต้องตามหลักทฤษฎี
การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับขั้นตอนมีระบบระเบียบที่ชัดเจน มีการมอบหมายงาน
ให้ตรงและเหมาะสมตามความรู้ความสามารถและความถนัดของผู้ปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการ
ดำเนินงานแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม เพียงพอและสามารถปฏิบัติได้ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม
พัฒนากรรมการและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การประชุม อบรม เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ มีการติดต่อประสานงาน
กับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับขั้นตอน
การดำเนินงานให้ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินการได้ตรงตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ
การควบคุม กำกับ ดูแลเป็นไปตามตามขั้นตอนอย่างมีระบบระเบียบและราบรื่น มีการเปิดโอกาส
ให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงให้
คณะกรรมการและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการบันทึกปัญหาและ
อุปสรรคเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา มีการดำเนินการแก้ไขปัญหา อุปสรรคได้อย่างเหมาะสม
และทันทั่วถึง และมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลและกิจกรรมตามโครงการไว้อย่างชัดเจน ส่วน
เรื่องที่มีความคิดเห็นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ มีจำนวน 3 เรื่อง
คือ มีการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานตามโครงการได้อย่างเหมาะสม มีการประชุม ปรึกษาหารือและ
วางแผนการแก้ไขปัญหา และมีการบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

1.2.2 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อ
การเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้นำชุมชน ได้ผลดังนี้

ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานในโครงการ
เกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$; S.D. =
0.61) ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่
ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ถือว่าประสบผลเป็นที่น่าพอใจ มีจำนวน 4 เรื่อง คือ ลักษณะของ

การดำเนินกิจกรรมเหมาะสมสอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับขั้นตอนมีระบบระเบียบที่ชัดเจน, มีการประสานงานกับคณะกรรมการดำเนินงาน นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ และมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ มีจำนวน 10 เรื่อง คือ การควบคุม กำกับ ดูแลอย่างเป็นขั้นตอน ระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม เพียงพอและสามารถปฏิบัติได้ มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลและกิจกรรมตามโครงการไว้อย่างชัดเจน กระบวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีความเหมาะสมถูกต้องตามหลักทฤษฎี มีการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานตามโครงการได้อย่างเหมาะสม การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินการได้ตรงตามที่กำหนดไว้ มีการบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีการเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม และคณะกรรมการมีการแก้ไขปัญหา อุปสรรคได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงที

1.2.3 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ ได้ผลดังนี้

นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานในโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$; S.D. = 0.50) ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ถือว่าประสบผลเป็นที่น่าพอใจในทุกเรื่อง คือ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในเรื่องเกษตรอินทรีย์ให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึงและชัดเจน มีการเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามลำดับขั้นตอน มีระบบระเบียบที่ชัดเจน มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ลักษณะของการดำเนินกิจกรรมเหมาะสมสอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ มีการปรับปรุง แก้ไขปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการได้อย่างเหมาะสม กระบวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีความเหมาะสมถูกต้องตามหลักทฤษฎี คณะกรรมการดำเนินการมีการแก้ไขปัญหา อุปสรรคได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงที และระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม เพียงพอและสามารถปฏิบัติได้

1.3 ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อ การเรียนรู้ โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

1.3.1 ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการเกษตรอินทรีย์ เพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานและครูผู้สอน ได้ผลดังนี้

คณะกรรมการดำเนินงานและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการ ดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$; S.D. = 0.46) ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นว่ามีผลสำเร็จอยู่ในระดับ มาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจในทุกเรื่อง คือ นักเรียนตระหนักถึงโทษที่เกิดจากการใช้สารเคมีในการทำ เกษตรกรรม นักเรียนมีนิสัยรักการบริการและให้บริการผู้อื่นอย่างเต็มใจ นักเรียนเกิดพฤติกรรมรัก การทำงาน นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการทำงาน นักเรียน ตระหนักถึงประโยชน์ของการนำหลักการและผลิตผลของเกษตรอินทรีย์ไปใช้กับการเกษตรกรรม นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ กระบวนการดำเนินงานและผลผลิตที่ได้จาก ปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานด้าน เกษตรอินทรีย์ และนักเรียนมีความสามารถในการให้บริการเกษตรอินทรีย์ในเรื่องทฤษฎี หลักการ กระบวนการดำเนินงานและผลผลิตแก่ที่สนใจได้อย่างถูกต้อง

1.3.2 ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการเกษตรอินทรีย์ เพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ปกครองปกครองและผู้นำชุมชน ได้ผลดังนี้

ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการดำเนินงาน โครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$; S.D. = 0.64) ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นว่ามีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ผ่าน เกณฑ์ที่น่าพอใจ มีจำนวน 7 เรื่อง คือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ กระบวน การดำเนินงานและผลผลิตที่ได้จากปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ นักเรียน เกิดความภาคภูมิใจในการทำงาน นักเรียนตระหนักถึงโทษที่เกิดจากการใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรม นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นักเรียนมีนิสัยรักการบริการและให้บริการผู้อื่นอย่างเต็มใจ และ นักเรียนตระหนักถึงประโยชน์ของการนำหลักการและผลิตผลของเกษตรอินทรีย์ไปใช้กับการ เกษตรกรรม ส่วนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยถือว่าไม่ประสบผลเป็นที่น่าพอใจ มีจำนวน 3 เรื่อง คือ นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานด้าน เกษตรอินทรีย์ นักเรียนมีความสามารถในการให้บริการเกษตรอินทรีย์ในเรื่องทฤษฎี หลักการ กระบวน การดำเนินงานและผลผลิตแก่ที่สนใจได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนเกิดพฤติกรรมรักการทำงาน

1.3.3 ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ ได้ผลดังนี้

นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$; S.D. = 0.46) ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเห็นว่ามีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจในทุกเรื่อง คือ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการทำงาน นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ กระบวนการดำเนินงานและผลผลิตที่ได้จากปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนตระหนักถึงโทษที่เกิดจากการใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรม นักเรียนมีนิสัยรักการบริการและให้บริการผู้อื่นอย่างเต็มใจ นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ นักเรียนตระหนักถึงประโยชน์ของการนำหลักการและผลผลิตของเกษตรอินทรีย์ไปใช้กับการเกษตรกรรม นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านเกษตรอินทรีย์ นักเรียนเกิดพฤติกรรมรักการทำงาน และนักเรียนมีความสามารถในการให้บริการเกษตรอินทรีย์ในเรื่องทฤษฎี หลักการ กระบวนการดำเนินงานและผลผลิตแก่ที่สนใจได้อย่างถูกต้อง

3.4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ โรงเรียนนิคมสร้างตนเองปราสาท อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

คณะกรรมการดำเนินงาน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการเกษตรอินทรีย์เพื่อการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

3.4.1 ด้านปัจจัยเบื้องต้นหรือทรัพยากรในโครงการ

- 1) ควรเพิ่มบุคลากรผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมให้มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินงาน
- 2) โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้สนใจที่มีความรู้ ความสามารถด้านเกษตรอินทรีย์เข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานและมีส่วนร่วมในโครงการให้มากกว่านี้
- 3) ควรจัดหาเอกสารให้ความรู้ในการปฏิบัติงานเพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
- 4) ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการ
- 5) โรงเรียนควรมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ให้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องมากกว่านี้
- 6) ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร มีความชัดเจนและเหมาะสมต่อการปฏิบัติ

7) ควรมีการจัดหางบประมาณในการดำเนินงาน โครงการเพิ่มเติมให้มากกว่านี้

3.4.2 ด้านกระบวนการดำเนินงานในโครงการ

1) ควรมีการบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร และรายงานผลให้ผู้บริหารโรงเรียน ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากร นักเรียนและชุมชนทราบ

2) ควรมีการจัดประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและร่วมกันวางแผนแก้ไขปัญหามากกว่านี้

3) ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้มากกว่านี้

4) ควรมีการควบคุม กำกับ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน

5) ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านเกษตรอินทรีย์มีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ และให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

6) ควรมีการจัดปฏิทินการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับระยะเวลา ไม่ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมอื่นในโรงเรียน

7) ควรมีการจัดทำเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนให้ชัดเจน กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน มีความต่อเนื่อง

8) ควรมีการจัดอบรมให้แก่ผู้ปกครองที่สนใจเข้าร่วมโครงการ และมีการสาธิตปฏิบัติในชุมชน

3.4.3 ด้านความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการ

1) ควรมีการจัดอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ กระบวนการ และผลผลิตที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้สามารถให้บริการด้านเกษตรอินทรีย์แก่ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง

2) ควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติงานด้านเกษตรอินทรีย์ให้มากกว่านี้

3) ควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมรักการทำงาน และมีความรับผิดชอบให้มากกว่านี้

4) ควรมีการนำผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงาน ไปให้ชุมชนใช้ประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนและชุมชนจะได้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญของกิจกรรมด้านเกษตรอินทรีย์